

ANSØGNING OM FRIKOMMUNEFORSØG 2016 - 2019

Tema: "Børn som vores vigtigste ressource"

Ansøgning om Frikommuneforsøg 2016 - 2019

Hermed fremsendes ansøgning om deltagelse i frikommuneforsøg 2016-19. Vi vil gerne kvittere for regeringens og KL's aftale om at åbne op for nye frikommuneforsøg. Vi ser det som en oplagt mulighed for at skabe handlerum for øget kommunalpolitisk ledelse. Og samtidig en unik mulighed for at udvikle og afprøve nye måder at løse væsentlige problemstillinger på. Løsninger, der kan få betydning for den måde, vi fremover arbejder på i de danske kommuner.

Frikommuneforsøgsordningen betyder, at vi tre kommuner, som ikke tidligere har arbejdet sammen, nu har dannet projektnetværk. Vi har fundet sammen om en række fælles udfordringer og fælles visioner for, hvordan vi kan inspirere hinanden og i fællesskab udvikle nye veje og nye mere holdbare løsninger.

Vi ønsker med dette frikommuneforsøg særligt at udfordre de proces- og dokumentationskrav i lovgivningen, som i sig selv ikke giver nogen værdi for borgerne, og som også er en barriere for det faglige arbejde. Samtidig ønsker vi i løbet af perioden at have fokus på at identificere, hvor og hvordan et revideret regelgrundlag vil kunne give mulighed for udvikling.

Vi ser frem til at modtage ministeriets tilbagemelding på ansøgningen og stiller os naturligvis til rådighed for eventuelle spørgsmål.

Carsten Kissmeyer
Borgmester

Ikast-Brande Kommune

Karin Søjbjerg Holst
Borgmester

Gladsaxe Kommune

John Brædder
Borgmester

Guldborgsund Kommune

Spørgsmål og korrespondance i forbindelse med nærværende ansøgning kan rettes til:

Susanne Schnohr
Chefkonsulent - Center for Politik & Personale - Guldborgsund Kommune

E: susc@guldborgsund.dk

M: 2518 0250

1. Indledning og tema

Temaet for vores frikommuneansøgning er **”Børn som vores vigtigste ressource”**, og det centrale omdrejningspunkt, for vores forsøg og vores indsatser, vil være, at børns trivsel og udviklingsmuligheder altid skal være i centrum. Det er børnene, vores fremtid skal bygges på, og det er afgørende, at vi bedst muligt kan understøtte dem i deres udvikling hen imod deres voksne liv og deres mulighed for at mestre egen tilværelse.

Det at understøtte børnenes kompetencer og udviklingsmuligheder står højt på de ansøgende kommuners politiske prioriteringsliste og har direkte betydning for sammenhængskraften og for de ressourcer, der er til rådighed i både små og store fremtidige fællesskaber. Hvis vi via frikommuneforsøg kan finde nye, bedre og mere holdbare løsninger i den kommunale opgaveløsning på området, vil det have uvurderlig værdi. Både for kommunerne i frikommunenetværket, men i høj grad også for andre kommuner i Danmark.

Ansøgerkommunerne er ikke ene om at have indgående fokus på børnene og deres muligheder for at udnytte og realiseres deres fulde potentiale bedst muligt. Vi har således at gøre med en central problemstilling og kerneopgave for alle landets kommuner.

Af samme grund, har vi en ambition om at finde nye greb og løsninger, der ikke alene skal implementeres og komme til gavn i egne organisationer. De resultater og erfaringer, vi gør os undervejs i frikommuneforsøgene skal samtidig komme til gavn landspolitisk og i de øvrige kommuner.

”Det er børnene, vores fremtid skal bygges på, og det er afgørende, at vi bedst muligt kan understøtte dem i deres udvikling hen imod deres voksne liv og deres mulighed for at mestre egen tilværelse.”

2. Præsentaion af ansøgnernetværket

Ikast-Brande
Indbyggertal (1. januar 2016): 40.798
Region: Midtjylland
Nære samarbejdsrelationer: Herning, Holstebro og Hedensted kommuner.
Centrale politiske målsætninger: Vi ønsker at være en borgervenlig kommune - Vi er fælles om det sociale ansvar - Vi har en inkluderende kultur.

Gladsaxe
Indbyggertal (1. januar 2016): 67.914
Region: Hovedstaden
Nære samarbejdsrelationer: Herlev, Lyngby-Taarbæk, Gentofte og Rudersdal kommuner.
Centrale politiske målsætninger: Levende by i vækst - Alle børn skal lære mere - Unge i uddannelse og job - Bydele i social balance - Flere borgere skal leve sundere - Alder ingen hindring - Klimabevidste valg - Økonomisk råderum.

Guldborgsund
Indbyggertal (1. januar 2016): 60.979
Region: Sjælland
Nære samarbejdsrelationer: Lolland og Vordingborg kommuner.
Centrale politiske målsætninger: Familieliv i balance - Trivsel i sunde rammer - Værdighed i eget liv - Udvikling i alle aldre - Et erhvervsliv i vækst.

”... fokus på børnene og deres muligheder for at udnytte og realisere deres fulde potentiale bedst muligt.”

Ikast-Brande, Gladsaxe og Guldborgsund kommuner ønsker at samarbejde om udvikling og gennemførelse af frikommuneforsøg. Der er tale om et nyt samarbejde, der adskiller sig fra de samarbejder, kommunerne til daglig er en del af:

- Kommunerne har ikke på forhånd tradition for eller erfaringer med at samarbejde med hinanden, men har fundet sammen på baggrund af en fælles interesse for det aktuelle tema
- Kommunerne er beliggende forskellige steder i landet og i hver sin region
- Kommunerne er kendetegnet ved forskellige strukturelle forudsætninger, styrker og udfordringer

Alle tre kommuner vil arbejde for og har fokus på, at vi skal lære af hinanden undervejs i frikommuneforsøget; både i udviklingen af konkrete forsøgsprojekter og i forhold til de resultater, vi opnår. Samtidig har vi også en forventning om, at det kan have en positiv afsmittende virkning på andre områder, der ligger uden for forsøget, hvor vi også vil kunne inspirere og lære af hinanden.

Samarbejdet i netværket vil også indbefatte andre kommuner, der har udtrykt ønske om at følge projekterne, herunder Varde, Hedensted og Aabenraa kommuner. Dertil kommer, at uddannelsesinstitutioner, forskere, specialister, interesseorganisationer og øvrige aktører vil blive involveret i arbejdet og de konkrete projekter, hvor det er relevant. På den måde vil vi sikre, at indsatsen udvikles, gennemføres og implementeres så kvalificeret som muligt.

3. Baggrund for ansøgningen

Kommunerne har identificeret en række problemstillinger, der dagligt udfordrer den gode og effektive indsats for borgerne. Det er indenfor disse områder, vi ønsker at udvikle og afprøve konkrete initiativer i frikommuneperioden.

De overordnede problemstillinger, vi vil arbejde for at finde en løsning på:

- Arbejde for regelforenkling med fokus på omfanget af proces- og dokumentationskrav i lovgivningen
- Understøtte en tilgang og et perspektiv, hvor der er tillid til fagligheden hos medarbejderne. Man kan ikke styre faglighed med procesregler, og det er vigtigt, at medarbejdernes faglighed bringes i spil og er bærende for den indsats, der gennemføres
- Nedbryde "silotænkning" og i stedet anlægge mere helhedsorienterede, tværgående betragtninger som udgangspunkt for indsatsen. Frem for et snævert fokus på regler og organisatoriske strukturer, skal barnets liv, ve og vel være det styrende omdrejningspunkt i arbejdet
- Fokus på at skabe nye muligheder og bedre forudsætninger for trivsel, læring og udvikling i folkeskolen og
- Fokus på at identificere og udfordre lovgivningsmæssige barrierer for, at unge får en uddannelse

4. Frikommuneforsøg

Inden for temaet 'Børn som vores vigtigste ressource' ønsker kommunerne med de planlagte frikommuneforsøg at arbejde med følgende overordnede indsatsområder over de tre år:

- A. De udsatte børn og unge (2016 - 2019)
- B. Rammer og muligheder for trivsel, læring og udvikling i folkeskolen (2017 - 2019)
- C. Unge skal have en uddannelse (2017 - 2019)

Hovedvægten for indsatsen vil i udgangspunktet ligge på indsatsområdet for de udsatte børn og unge (indsatsområde A), der har høj prioritet i alle tre kommuner; Vi ønsker at arbejde med nytænkning af tilgang og indsats i forhold til gældende praksis i dag og med fokus på hele forløbet, dvs. fra vi indledningsvist får opmærksomhed eller bekymring om et barn eller en ung og frem til, at vi tilbyder og gennemfører den fornødne indsats. Med frikommuneordningen ønsker vi at nytænke og forstærke tilgangen i retning af mere helhedsorientering, bedre inddragelse af familier, mere effektive processer, bedre løsninger osv.

I forhold til de to øvrige indsatsområder (B og C), vil der ske en udvikling af konkrete projekter i løbet af projektperioden. Det er hensigten, at det som minimum kommer til at omfatte modellen for kvalitetsrapporten, klassebegreb og tværgående holddannelse, samdrift dagpleje/ dagtilbud og dagtilbud/skoler, læreplaner og proceskrav samt uddannelsesmotivation for unge uddannelsesparate.

Omdrejningspunktet vil være et opgør med den grundlæggende tendens, vi ser i dag, hvor det ofte er lovgivning, styringsprincipper og organiseringen, der bestemmer karakteren af den indsats, vi kan tilbyde, snarere end, at det er barnets udfordringer og potentialer. Som frikommuner vil vi sætte barnets trivsel, udvikling og muligheder i centrum og dermed skabe de bedst mulige forudsætninger for, at barnet kan mestre sin egen tilværelse og indgå i relevante fællesskaber gennem hele livet.

Arbejdet og projekterne i frikommunenetværket vil samtidig understøtte det arbejde, der allerede foregår, med blandt andet tidlig indsats og en helhedsorienteret familieindsats, i alle tre kommuner.

”Omdrejningspunktet vil være et opgør med den grundlæggende tendens, vi ser i dag, hvor det ofte er lovgivning, styringsprincipper og organiseringen, der bestemmer karakteren af den indsats, vi kan tilbyde, snarere end, at det er barnets udfordringer og potentialer.”

Fokus i den enkelte kommune:

Ikast-Brande:

Udgangspunktet for Ikast-Brande Kommune har i forhold til frikommuneforsøget været, at udvikle en metodik og en standard for den bedst mulige proces fra der modtages en bekymring om et barn eller en ung, til den rette indsats tilbydes. En proces, der både er effektiv og borgervenlig, og som inddrager familierne endnu bedre. Den skal desuden hurtigst muligt kunne afklare familiernes situation, så den rette hjælp kan komme til rette tid.

Den Permanente Task Force på området for udsatte børn og unge har gennem praksisundersøgelser påvist, at kommunerne generelt ikke lever op til de mange proceskrav, der er i lovgivningen. På trods af, at der generelt optræder fejl i en meget høj procentdel af sagerne, er der dog tale om ganske få sager med fejl, hvor man kan konstatere, at barnet, den unge og familien ikke har fået en korrekt socialfaglig indsats, som har været tilfredsstillende for både børn og forældre.

Dansk Socialrådgiverforening har sat fokus på, hvor meget tid deres medarbejdere bruger på dokumentation, og det er tydeligt, at der i forhold til den sociale indsats, som ydes, bruges alt for meget tid på administration. Det kalder på en forandring, hvor tiden i større grad kan bruges sammen med borgerne. Samarbejde med interesseorganisationer, forskere og faglige organisationer vil være væsentlig i de konkrete forsøg.

Gladsaxe:

Børneområdet er reguleret af Servicelovens mange bestemmelser om sagsbehandling, samarbejdsparter, forløb osv. Det har ofte vist sig, at det ikke er hjælpsomt for borgeren/barnet, at vi arbejder efter disse fremgangsmåder. Derfor ønsker vi at se på, om der kunne være andre, mere meningsfulde, måder at arbejde med børn, unge og familier på.

Gladsaxe har, på behandlingsområdet, i en årrække arbejdet med metoden Feedback Informed Treatment. På baggrund af de erfaringer vi har gjort os på behandlingsområdet, ønsker vi at se på, om vi ved hjælp af FIT kan forbedre vores samarbejde og udvikling med familierne på myndighedsområdet – længe inden de får tilbud om behandling.

Vi ønsker at forsøge os i forhold til alternative sagsbehandlingsveje i arbejdet med familier med behov for hjælp og støtte. Dvs. fra en familie ankommer i Familieafdelingen første gang og til der kan bevilliges en foranstaltning. Vores konkrete forsøg udføres i samarbejde med Metropol og forventet TrygFonden.

Guldborgsund:

Guldborgsund Kommune vil understøtte realiseringen af de politiske strategiske målsætninger, der har fokus på at give vores børn de bedste muligheder for at mestre egen tilværelse og indgå i relevante fællesskaber. Omdrejningspunktet vil være, at få barnets trivsel, udvikling og muligheder i centrum for indsatsen. Vi vil udfordre både de administrative bestemmelser, der tager ressourcerne fra arbejdet med kerneopgaven og samtidig ikke skaber værdi for borgerne. Og vi vil skabe nye muligheder for at arbejde med metoder og indsatser, som den eksisterende lovgivning i udgangspunktet er en hindring for. For Guldborgsund Kommune vil der være fokus på at udvikle konkrete frikommuneprojekter inden for områderne af både serviceloven, folkeskoleloven og lovgivningen på arbejdsmarkedsområdet.

På børne- og familieområdet vil der, udover servicelovens bestemmelser omkring sagsbehandlingen fra underretning til eventuel foranstaltning, også være fokus på dokumentation og processer for anbringelser. Guldborgsund Kommune indgår endvidere i Socialstyrelsens referenceprogram om tidlig forebyggende indsats.

For skoleområdet gælder, at vores folkeskole skal give børnene lyst til læring, den skal have en høj kvalitet og være tæt involveret med lokalsamfund og samarbejdspartnere i kommunen. Der vil derfor i konkrete projekter være særlig fokus på at give muligheder for og rammer til at organisere sig og kunne arbejde med børnene på en måde, der understøtter dette.

Guldborgsund Kommune har et særligt fokus på at sikre og øge motivationen og kompetencerne til at gå i gang med en uddannelse. Det er især helt afgørende, at der sker et løft blandt de unge, der har grundskolen som højeste uddannelse, og konkrete projekter under frikommuneforsøget vil tage udgangspunkt i dette.

5. Forventede effekter og løbende evaluering/effektopfølgning

Kommunerne har en effektbaseret tilgang til frikommuneforsøgene og vil naturligvis arbejde målrettet på at skabe de bedst mulige effekter af indsatsen; det være sig både på borgerniveau, som er det primære fokus for indsatsen, men samtidig også på kommune- og organisationsniveau.

I forhold til den overordnede forventede effekt, vil fokus være at børnene gives de rette forudsætninger for at lære og udvikle sig, samt for at kunne meste egen tilværelse og indgå i relevante fællesskaber gennem hele livet.

Indenfor rammerne af denne overordnede ønskede effekt, vil der undervejs i projektperioden blive opstillet effektmål for de enkelte forsøg, herunder eksempelvis:

- at børnene og deres familier får en tidligere og hurtigere afklaring og indsats
- et mindre fokus på dokumentation, bureaukrati og papirer og et større fokus på en helhedsorienteret indsats med borgeren i centrum
- at en mere borgervenlig og inddragende proces betyder, at borgerne bliver mere selvhjulpne og opnår en højere grad af ejerskab til processen og indsatsen
- at borgernes egne erkendelses- og læringsprocesser styrkes
- at et større fokus på og tillid til en større grad af faglighed (frem for regler og styringsprincipper) skaber grundlag for mere kvalificerede indsatser
- at en højere grad af procesorientering skaber bedre grundlag for at kunne justere indsatsen undervejs, når der viser sig behov herfor
- bedre ressourceanvendelse
- etc.

Den effektbaserede tilgang betyder, at der, ud over opstilling af effektmål, ligeledes vil være et indgående fokus på, løbende at gennemføre evalueringer og effektopfølgninger.

I forbindelse med udviklingen af de konkrete forsøgsprojekter, vil designet og planlægningen for den løbende evaluering blive fastlagt således, at vi vil følge op på, hvorvidt og i hvilket omfang, vi opnår de opstillede effektmål. Samtidig vil vi indrette forsøgene og designet således, at der kan gennemføres nødvendige justeringer af indsatsen for at sikre størst mulig effekt.

6. Organisering i kommunenetværket

Det vil være afgørende for indsatsen, at organiseringen sikrer et godt fundament for samarbejde og erfaringsudveksling på forskellige niveauer i de respektive ansøgerkommuner. Dertil kommer, at også andre interessenter end kommunerne vil blive inddraget i indsatsen, hvor det er relevant.

Den daglige projektledelse af det samlede frikommuneforsøg varetages af Guldborgsund Kommune. Guldborgsund Kommune er således den netværksansvarlige kommune og varetager ud over projektledelse også kontakten til ministeriet, sekretariatsbetjening af fælles grupper, kommunikationsindsats, løbende sikring af fremdrift mv.

Gladsaxe og Ikast-Brande kommuner vil ligeledes udpege en overordnet koordinator/projektleder for indsatsen i deres respektive kommuner. De 3 projektledere udgør således et slags "virtuelt sekretariat" for kommunernes frikommuneforsøg.

For at sikre de fornødne fora for udvikling, videns- og erfaringsudveksling, vil følgende projektfora blive nedsat:

- Styregruppe (chefer fra kommunerne og projektledere). Styregruppen mødes i udgangspunktet to-tre gange årligt efter behov
- Projektgruppe: Den ansvarlige koordinator/projektleder fra hver af de tre kommuner varetager sammen den daglige drift af netværket. Projektlederen for netværket (Guldborgsund) koordinerer og er den primære i forhold til kontakt med ministeriet og andre samarbejdspartnere, planlægning, kommunikation mv.
- Arbejdsgrupper: Etableres på lokalt fagligt niveau i hver af kommunerne med udgangspunkt i de konkrete projekter
- Den brede følgegruppe – inspiration og feedback: uddannelsesinstitutioner, faglige organisationer, samarbejdspartnere, ministerier/styrelser mv.

Derudover er hensigten, at der arrangeres medarbejderkonferencer, studieture og muligheder for udveksling mellem de tre kommuner.

Det politiske niveau i kommunerne vil blive orienteret løbende, og der kan arrangeres politiske møder efter behov. Tilsvarende gælder for direktørerne. Styregruppen vil forholde sig til dette undervejs, da det vil afhænge af, hvilke konkrete projekter der er i gang på et givet tidspunkt.

Det kan undervejs i processen vise sig relevant at justere organiseringen og de nedsatte projektfors. Det centrale omdrejningspunkt for organiseringen vil hele tiden være, at der skal være optimal mulighed for en direkte og systematisk udveksling af viden og praksis mellem de forskellige arbejdsgrupper i de tre kommuner.

I kommunerne ser vi gode muligheder i videndeling indenfor flere områder og niveauer. Udover den planlagte videndeling om de erfaringer og effekter, der opnås i selve frikommuneforsøgene, ser vi også, at frikommuneforsøgsamarbejdet kan åbne op for andre perspektiver for videndeling. F.eks. har de 3 kommuner i andre sammenhænge opbygget solide samarbejdsrelationer med en række andre kommuner, herunder typisk deres respektive nabokommuner, projektsamarbejdskommuner m.fl. Der er ingen tvivl om, at den viden og de erfaringer, som opnås via frikommuneforsøg vil blive videregivet til disse respektive samarbejdskommuner.

7. Kommunikation og synliggørelse undervejs i processen

Ansøgernetværket finder det afgørende at sikre, at den viden og de erfaringer, der opsamles undervejs i processen, også kan komme andre kommuner til gavn. Ikke alene vil vi dele erfaringer og viden med hinanden i netværket og med andre samarbejdsrelationer, men vi vil ligeledes arbejde på at dele den opsamlede viden bredere ud.

Netværket vil således i opstartsfasen fastlægge en kommunikationsstrategi/kommunikationsplatform og herigennem sikre, at de gode historier løbende deles og sikre, at viden og erfaringer tilgår relevante aktører indenfor netværket, som kan have interesse i at følge fremdriften. Der vil i tilrettelæggelsen af strategien blive taget højde for, at kommunikationsindsatsen skal målrettes i forhold til forskellige interessenter og målgrupper.